

да ги нагряватъ силно. Каменнитѣ вжгища се превръщатъ въ шупливъ вжгленъ, който се нарича **коксъ**. Той дава много силна топлина, като се запали, затова се употребява въ фабрики, где то приготвляватъ разни желѣзни машини. Коксът е стократно по-скажъ отъ каменнитѣ вжгища.

Когато тѣ се загрѣватъ, за да се превърнатъ на коксъ, отъ тѣхъ се отдѣля още **свѣтиленъ газъ и катранъ**. Свѣтилният газъ го използватъ въ много градове на чужди държави за освѣтление и отопление. Отъ катрана приготвляватъ пъкъ много и най-разноцвѣтни бои: небесно-сини, кърваво-червени, бледо-жълти, розови, кафяви, зелени и какви ли още не. Платоветѣ за дрехи, шапкитѣ, чорапитѣ и разноцвѣтните хартии сѫ боядисани все съ бои, приготвени отъ катранъ.

Лѣкаритѣ препоръчватъ противъ главоболъ **аспиринъ** или **пирамидонъ**. Тия лѣкарства се получаватъ пакъ отъ каменни вжгища. За предпазване отъ заразни болести се пръска съ **карболъ**, който сѫщо се добива отъ каменни вжгища.

На всички хора, които страдатъ отъ захарна болестъ, е забранено да употребяватъ захаръ, защото много вреди на здравето имъ. Тѣ подслаждатъ чая, кафето и млѣкото си съ едни малки бѣли зърнца, които се наричатъ **захаринъ**. Той се приготвява пакъ отъ каменни вжгища. Въ нѣкои магазини се продаватъ малки шишенца, пълни съ приятна миризлива течностъ, която се нарича **парфюмъ**. Нѣкога трѣвало да се събиратъ много теменуги, рози, цвѣтчета отъ момини сълзи или разни други цвѣтя, за да се добие отъ тѣхъ парфюмъ. Сега той съ дѣхъ на теменуга, на люлякъ, на момина сълза, на бѣлъ кремъ или на роза се добива отъ каменни вжгища. Отъ тѣхъ приготвляватъ разни смоли, отъ който правятъ пъкъ копчета за дрехи. Автомобилнитѣ гуми, а сѫщо и тия на великопедитѣ и мотоциклетитѣ, се добиватъ отъ каменни вжгища, размѣсени съ негасена варъ. Така добиватъ по изкуственъ начинъ гума въ Германия, Русия и други държави, въ които нѣма растения за получаване естественъ каучукъ.

Ученитѣ хора могатъ да приготвляватъ вече отъ каменнитѣ вжгища и стъкло, което не се троши, тѣнки прозрачни горни дрехи, платъ за чадъри и др.

Всичко това изглежда чудно и невѣроятно. Но то е постигнато само чрезъ науката. Като отидете ученици въ прогимназията, вие ще можете да разбирате много нѣща. Тогава подирете книжката „**Пътешествие изъ науката**“, отъ която ще научите много интересни работи.

Хр. Спасовски

Редактори: Ст. Чилингировъ, Хр. Спасовски и Зл. Чолакова

Годишенъ абонаментъ 30 лева

Книгоиздателство „Казанлъшка долина“, бул. „Княгиня Клементина“ 6.
Пощенска чекова смѣтка 6551.

Печатница „Стопанско развитие“ — София, ул. „Веслецъ“ № 5. 510/1941.